

» Idź do

- Spis treści
- Przykładowy rozdział

» Katalog książek

- Katalog online
- Zamów drukowany katalog

» Twój koszyk

- Dodaj do koszyka

» Cennik i informacje

- Zamów informacje o nowościach
- Zamów cennik

» Czytelnia

- Fragmenty książek online

» Kontakt

Helion SA
ul. Kościuszki 1c
44-100 Gliwice
tel. 032 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
© Helion 1991-2008

Inspirujące fotografie. Warsztaty fotograficzne

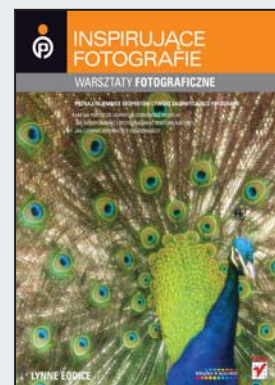
Autor: Lynne Eodice

Tłumaczenie: Jakub Góralczyk

ISBN: 978-83-246-2342-6

Tytuł oryginału: [Photos That Inspire: Photo Workshop](#)

Format: 180× 235, stron: 272

Poznaj tajemnice ekspertów i twórz zachwycające fotografie

- Jak na portrecie uchwycić osobowość modela?
- Jak skomponować i sfotografować martwą naturę?
- Jak czerpać inspirację z codzienności?

Fotografowanie jest sztuką, a dobra fotografia to suma rzetelnej wiedzy technicznej, talentu i umiejętności obserwacji. Jeśli chcesz zostać prawdziwym artystą w tej dziedzinie, zobacz i poczytaj, jak robią to doświadczeni eksperci. A potem wykorzystaj ich rady oraz informacje zawarte w tym podręczniku i dołącz do elitarnego grona artystów-fotografików.

Książka „Inspirujące fotografie. Warsztaty fotograficzne” stanowi niezwykle przewodnik po zachwycającej Krainie Fotografii. Przedstawiono tu ponad dwieście wspaniałych zdjęć, opatrzonych autorskim komentarzem, odnoszącym się do tego, w jakich okolicznościach i w jaki sposób zostały one zrobione. Dzięki tym fotografiom i opowieściom ich twórców, ale także opisom potrzebnego sprzętu, danym i parametrom technicznym, z łatwością zrozumiesz, na czym polega proces tworzenia dobrego zdjęcia. Nauczysz się fotografować krajobrazy, zwierzęta i architekturę, zrobisz wspaniałe portrety i bez obaw zmierzysz się z fotografią dynamiczną.

- Krajobrazy, widoki i zdjęcia z podróży
- Zdjęcia zwierząt i przyrody
- Portrety i ciało ludzkie
- Fotografie dynamiczne
- Zdjęcia nocne o niskim stopniu naświetlenia
- Architektura i miasto
- Zdjęcia roślin
- Zbliżenia
- Martwa natura

Patrz i ucz się od najlepszych artystów-fotografików!

Spis treści

KRAJOBRAZY, WIDOKI
I ZDJĘCIA Z PODRÓŻY 13

ZDJĘCIA ZWIERZĄT
I PRZYRODY 53

ZDJĘCIA LUDZI
I PORTRETY 73

ZDJĘCIA DYNAMICZNE,
W RUCHU, SPORTOWE 123

ZDJĘCIA NOCNE, O NISKIM
STOPNIU NAŚWIETLLENIA,
TAJEMNICZE 141

ARCHITEKTURA
I MIASTO 163

ZDJĘCIA ROŚLIN 193

ZBLIŻENIA 217

MARTWA NATURA 241

CIAŁO LUDZKIE 255

CZĘŚĆ IV

ZDJĘCIA DYNAMICZNE, W RUCHU, SPORTOWE

Zdjęcia w ruchu to jedno z najbardziej ekscytujących zdjęć, jakie można zrobić. Mimo to uwiecznianie ruchu i działania jest bardzo trudne i wymaga wycucia czasu i umiejętności. Pierwsze, o czym musisz zdecydować, to sposób, w jaki chcesz uchwycić ruch. Niektóre działania najlepiej wyraża się przez uchwycenie ich szczytowej formy. Nastaw wysoką prędkość migawki, aby wszystkie szczegóły były bardzo ostre: gracz w piłkę koszykową zawieszony w powietrzu, osoba na rolkach w trakcie akrobacji. Czasami będziesz jednak chciał rozmyć kształty nastawiając małą prędkość migawki, aby podkreślić wrażenie ruchu. Możesz na przykład otworzyć swoją migawkę i pozwolić tancerzom poruszać się w kadrze w mgławicy kolorów. W jakikolwiek sposób zechcesz utrwać ruch, eksperymenty z prędkością migawki, perspektywą, obiektami i stylami będą świetną zabawą.

Poza robieniem zwykłych zdjęć sportowych warto czasami uchwycić jakąś specjalną chwilę, tak jak zrobił to ten fotograf podczas meczu ligi juniorów. Szybka migawka zatrzymała w ruchu błoto bryzające z rękawicy łapiącego, a dzięki długiemu teleobiektywowi możemy przyrzeć się temu z bliska. Używając tak długiego teleobiektywu, pamiętaj koniecznie o ostrości. Z tego właśnie powodu wielu fotografów sportowych używa statywów o jednej nóżce, aby unieruchomić aparat. Statyw o trzech nóżkach często zawadza podczas wydarzeń sportowych. Próbując uchwycić tak szybki ruch, jak na tym zdjęciu, dobrze jest wykorzystać napęd ciągły lub tryb ruchu aparatu, aby szybko zrobić wiele zdjęć.

Komentarz fotografa:

„Robienie zdjęć podczas zawodów nie zawsze pozwala na taką kreatywność, jaką chcielibyśmy się wykazać. Ja dołączyłem do Youth Sports Photography, co daje mi możliwość bycia kreatywnym w taki sposób, w jaki chcę, a moi klienci zawsze są zadowoleni z rezultatów. Mama tego atlety poprosiła mnie o zrobienie kilku zdjęć syna podczas zmiany¹, kiedy łapał piłkę. Stałem za stanowiskiem miotacza i skorzystałem z naturalnego światła słońca południowej Florydy. Sam byłem łapiącym, tzw. *catcherem*, wiedziałem więc, że glina rozbryzgnie się z rękawicy, kiedy uderzy w nią piłka. Tego dnia glina była mokra, przykleiła się do rękawicy i rozbryzgnęła się tak, jak to planowałem”.

¹ Mecz w baseball składa się z dziewięciu zmian (*innings*) — *przyp. tłum.*

„PLAYING CATCH”

© Jim Donnelly, Coral Springs, Floryda, USA. www.ImageMastersPhotography.net.
Cyfrowa lustrzanka Canon EOS 1D Mark II; teleobiektyw Canon EF 500 mm f/4 – 5;
czas naświetlania $\frac{1}{1000}$ sekundy, przysłona f/4,5; ISO 400; światło dzienne.

„MAVERICK SURF CONTEST”

© Michael Geib, San Ramon, Kalifornia, USA.

Cyfrowa lustrzanka Canon EOS 20D; obiektyw z zoomem Canon EF 70 – 200 mm f/2,8 z extenderem Canon 1,4X; czas naświetlania $\frac{1}{200}$ sekundy, przysłona f/3,5; aparat trzymany w ręku; światło dzienne.

Fotografowie sportowi często używają super-silnych teleobiektywów, aby przybliżyć daną akcję. Na przykładzie tego zdjęcia widać jednak, że czasami równie ważne jest ukazanie obiektu w jego otoczeniu. Fotograf umiejętnie pokazał na zdjęciu ślad po desce surfingowej, który prowadzi oko do spieniającej się powyżej fali. Zatrzymał także ruch przy pomocy odpowiednio szybkiej migawki. Jeżeli chcesz idealnie zatrzymać ruch zmierzający w Twoim kierunku, prędkość ta może być nieco mniejsza (około $\frac{1}{125}$) od tej, której potrzeba, aby zatrzymać ruch po przekątnej kadru.

Komentarz fotografa:

„Po przejściu na emeryturę sporządziłem listę rzeczy, które chcę w życiu zrobić — znalazło się na niej obejrzenie na żywo Maverick Surf Contest. Ku moim zdziwieniu i uciesze, na samym początku konkursu dostałem miejsce na łodzi niedaleko wybrzeża Pillar Point, jakieś 45 km na południe od San Francisco. Konkurs odbywał się około 2 km od wybrzeża, a zawodnicy nosili różnokolorowe kostiumy, aby móc ich od siebie odróżnić. Każdy zawodnik musiał odbyć tak dużo dobrych ślizgów, jak tylko jest to możliwe podczas przydzielonego mu czasu. Najlepsi przechodzili do finałów, odbywających się po południu. Zdjęcie przypieczętowało znakomity dzień spędzony na zawodach”.

„PARAPSYCHOLOGY”

© Atle Garmann, Bergen, Norwegia. <http://atlegarmann.photoworkshop.com>.

Lustrzanka Canon EOS 5 35 mm; obiektyw z zoomem Canon EF 75 – 300 mm f/4 – 5,6 III, ustawiony na 75 mm; czas naświetlania 1/20 sekundy, przysłona f/32; klisza Kodak Ektachrome 100 VS; światło naturalne w pochmurny dzień.

Jednym z najefektywniejszych sposobów uchwycenia ruchu na zdjęciu jest „śledzenie” naszego obiektu kamerą przy długim naświetleniu. Jeśli zdjęcie się uda, otrzymasz całkiem wyraźny obiekt na zupełnie zamazanym tle, podobnie jak w przypadku tego zdjęcia. Twój obiekt nie będzie prawdopodobnie idealnie ostry, ale lekkie jego rozmycie nadaje mu wrażenia ruchu. Wykorzystując technikę „śledzenia”, staraj się wybierać obiekty, które wyraźnie wyróżniają się na swym tle; dobrze byłoby, aby Twoje tło było jasne — nada zdjęciu interesujących kolorów. W technice tej niezbędne jest wycucie czasu i łagodny ruch aparatem.

Komentarz fotografa:

„Zdjęcie to zrobione zostało podczas tygodnia sportów ekstremalnych w Voss w Norwegii. Moją intencją było zrobienie zdjęcia na zasadzie »śledzenia« obiektywem toru ruchu obiektu, którego tło byłoby tak rozmazane, że wręcz nierozpoznawalne. Te paralotnie podchodziły do lądowania z szybkością 136 km/godzinę, więc przy użyciu teleobiektywu i niskiej prędkości migawki można było osiągnąć interesujący mnie efekt. Moim celem było także uchwycenie obiektu z boku kadru zamiast jego środka, aby pokazać za nim jak najwięcej rozmazanego tła. Purpura w tle jest tak naprawdę namiotem z czerwonymi i niebieskimi pionowymi paskami. Jest to drugie z dwóch możliwych ujęć”.

Zdjęcie to, będące kolejną fantastyczną ilustracją obiektów w ruchu, powstało dzięki dobremu wyczuciu czasu fotografa. W przeciwieństwie do startujących psów wyścigowych — świetnego sposobu na uchwycenie dynamiki obiektu — ludzie są przedstawieni bardzo wyraźnie. Technika ta umożliwia przedstawienie szybko poruszających się obiektów tak, jak odbiera je ludzkie oko. Prędkość migawki będzie tutaj zależała od tego, jak szybko poruszają się nasze obiekty i w jakim kierunku. W tym przypadku prędkość migawki $\frac{1}{125}$ była wystarczająco niska, aby uchwycić psy w ruchu tuż przed obiektywem fotografa z lekkim ich rozmyciem. Prędkość poniżej $\frac{1}{30}$ nawet bardziej rozmyje jeszcze obiekty, ale trudniej będzie oddać ostrość na

mniej ruchomych obiektach, pojawiających się na zdjęciu. Im bliżej znajdujesz się ruchomych obiektów, tym większe będzie prawdopodobieństwo ich rozmycia.

Komentarz fotografa:

„Zdjęcie to zrobiłem na Grasmere Show, imprezie, która co roku odbywa się w angielskiej Krainie Jezior (English Lake District). Charty ścigają się szlakiem, który rozpoczyna się na terenie pokazów, biegnie przez kilka okolicznych wzgórz, ponownie zawracając w rejon pokazów. Prędkość migawki nastawiłem z rozmysłem, aby uchwycić ruch psów, spuszczone nagle przez właścicieli”.

„TRAIL HOUNDS RELEASED”

© Alex Stephen, Ayrshire, Wielka Brytania.

Cyfrowa lustrzanka Canon EOS 20D; obiektyw z zoomem Canon EF-S 17 – 85 mm f/4 – 5,6 IS, ustawiony na 85 mm; czas naświetlania $\frac{1}{125}$ sekundy, przysłona f/5,6; ISO 200; światło naturalne w pochmurny dzień.

„SAFE ON THIRD”

© Dennis Guillaume, Elkhart, Indiana, USA. www.guillaume.com.

Cyfrowa lustrzanka Canon 20D; obiektyw z zoomem Canon EF 28 – 300 mm f/3,5 – 5 L IS; czas naświetlania 1/400 sekundy, przysłona f/11; ISO 400; Manfrotto 680B Monopod; popołudniowe światło dzienne.

Jednym z czynników decydujących o zdjęciu sportowym jest bliskość fotografowanego obiektu (za przyczyną fizycznej bliskości fotografa lub teleobiektywu). Ten fotograf ustawił się tak blisko trzeciej bazy, jak tylko było to możliwe. Aby idealnie uchwycić chwilę, w której młody gracz w baseball wślizguje się w trzecią bazę, robił pięć zdjęć na sekundę. Aby zatrzymać ruch, musisz wykorzystać wysoką prędkość migawki, której wartość zależy zarówno od Twojego ustawienia względem obiektu, jak i odległości od wykonywanego ruchu. Ustawiając mniejszą prędkość migawki, uda Ci się zatrzymać ruch wykonywany w Twoją stronę lub w stronę przeciwną — inaczej działa to jednak w przypadku ruchu wzdłuż Twojego pola widzenia. Uda Ci się zatrzymać w ruchu gracza w baseball, który biegnie w Twoją stronę, jeśli

ustawisz wartość migawki na 1/125. Atletę biegnący od lewej do prawej strony kadru będzie jednak wymagał już prędkości 1/1000.

Komentarz fotografa:

„Poproszono mnie o zrobienie zdjęć podczas miejscowego meczu w baseball ligi juniorów. Był to zwykły popołudniowy mecz, podczas którego światło słoneczne padało pod kątem, wystrzelając spoza mojego ramienia. Ustawiłem się tuż za nieco ponad metrowej wysokości płotem na linii trzeciej bazy, tuż przy samej bazie. Mogłem stąd z ustawionym naświetlaniem wygodnie czekać na zawodnika biegnącego od drugiej do trzeciej bazy. Robiąc pięć zdjęć na sekundę zawodnika biegnącego od drugiej bazy, byłem w stanie uchwycić ten moment”.

Wysoka prędkość migawki i wysokie ISO pozwolą Ci zatrzymać bardzo szybki ruch, tak jak w przypadku tego surferowca zawieszono w powietrzu. Aparat uchwycił nawet rozpryskującą się poniżej wodę. Prędkość migawki przy robieniu zdjęć obiektom w ruchu zależy nie tylko od prędkości tych obiektów, ale także od ich odległości od fotografującego. W przypadku obiektów znajdujących się blisko i wypełniających w dużej mierze kadr spróbuj ustawić prędkość na co najmniej $\frac{1}{1000}$ sekundy. Będiesz jednak w stanie zatrzymać ruch rowerzysty jadącego daleko od Ciebie już przy prędkości $\frac{1}{250}$. Postaraj się poczekać na kluczowy moment danej akcji i chwilę wcześniej uruchom wyzwalacz.

Komentarz fotografa:

„Zdjęcie to zrobiłam z tyłu łodzi podczas corocznych zawodów surfingowych Southern Plains Festival, które odbywają się w mieście Eufaula w Oklahomie w Stanach Zjednoczonych. Widziałam tam najbardziej spektakularne sztuczki, kiedy to zawodnicy, wykorzystując fale wytwarzane przez płynącą łódź, wystrzelili w powietrze, tworząc tam najpiękniejsze figury. Siła i determinacja zawodników biorących udział w konkursie jest w stanie zainspirować każdego”.

„WAKEBOARD”

© Lisa Butler, Tulsa, Oklahoma, USA.

<http://lisabutler.photoworkshop.com>.

Cyfrowa lustrzanka Canon EOS 30D; obiektyw z zoomem Canon EF 70 – 200 mm L, ustawiony na 98 mm; czas naświetlania $\frac{1}{2000}$ sekundy, przysłona f/4,0; ISO 200; światło dzienne.

„RACER”

© John Wallace, Caledonia, Ontario, Kanada.

Lustrzanka Canon EOS 3 35 mm; czas naświetlania $\frac{1}{50}$ sekundy (przystłona niezanotowana); klisza Fujichrome Provia 100; światło dzienne.

Zdjęcie rowerzysty w ruchu jest dobrym przykładem wykorzystania techniki „śledzenia”, która świetnie nadaje zdjęciu dynamikę. Podążaj obiektywem za swoim obiektem przy ustawionym długim czasie naświetlania.

Wybierz obiekt, który wyróżnia się na swoim tle, i postaraj się znaleźć drugi plan, który zapewni Ci przyjemną rozmytą paletę barw. Nastaw raczej niską prędkość migawki — taką jak $\frac{1}{15}$ lub $\frac{1}{30}$ — a otrzymasz dobre zdjęcie obiektu poruszającego się w Twoim polu widzenia. Przy prędkościach niższych niż $\frac{1}{15}$ ustaw aparat na statywie. Aby dobrze zastosować tę technikę, zacznij „śledzić” swój obiekt jeszcze przed zwolnieniem migawki — po zwolnieniu migawki podążaj za nim, dopóki nie usłyszysz, jak migawka się zamyka. Zamiast poruszać jedynie swą głową i ramionami, postaraj się obracać całym ciałem

w jednym łagodnym ruchu. Nastaw niską czułość, taką jak ISO 100, lub wykorzystaj szary filtr stopniowany (który wpuszcza mniej światła przez obiektyw), a unikniesz prześwietlenia zdjęcia w słoneczne dni.

Komentarz fotografa:

„Zdjęcie rowerzysty dojeżdżającego do mety zrobiłem w trakcie World Cycling Championships, jednych z ważniejszych zawodów rowerowych, które odbywają się w Hamilton w kanadyjskim Ontario. Chciałem, aby zdjęcie oddawało wrażenie ruchu. Przy niskiej prędkości migawki i wykorzystaniu techniki śledzenia obiektu, aby zamazać nieco tło, a jednocześnie wyostrzyć rowerzystę, byłem w stanie przekazać wrażenie ruchu”.

Wysoka prędkość migawki jest kluczowa przy robieniu zdjęć ruchomym obiektom. Na tym zdjęciu widzimy obiekt poruszający się w dół rzędz z wodami wodospadu. Woda jest bardzo wyraźna; możesz wręcz usłyszeć huk wodospadu. Dobre zdjęcie akcji wymaga dużo planowania. Ten fotograf był w stanie przewidzieć drogę, jaką przebędzie jego obiekt, i oczekiwać jedynie na odpowiednią chwilę. Jest to dobre rozwiązanie, jako że można wcześniej określić perspektywę, oświetlenie, tło i naświetlenie, a potem móc skoncentrować się na naszym obiekcie. Wykorzystaj napęd aparatu lub tryb sportowy, a będziesz w stanie zrobić kilka zdjęć jedno po drugim. Postaraj się także opanować sztukę wyzwiania migawki na chwilę przed tym, jak nastąpi moment kulminacyjny danej akcji.

„HALF WAY DOWN”

© Darren Baker, Reading, Anglia. www.darrenbakerphotography.com.

Lustrzanka Canon EOS 3 35 mm; obiektyw z zoomem Sigma 50 – 500 mm f/4 – 6,3, ustawiony na 500 mm; czas naświetlania 1/400 sekundy, przysłona f/6,3; klisza Fujichrome Provia 100; monopod Manfrotto.

Komentarz fotografa:

„Jest to zdjęcie mojego brata, Shauna Bake-ra, który pobił już cztery razy rekord Guinnessa w kajakarstwie ekstremalnym. Na tym zdjęciu opada razem z wodą w dół wodospadu Godafoss (Wodospadu Bogów) w Islandii. Od dziesięciu lat jeździmy po świecie, poszukując wyzwań dla jego i jego kajaka, ale to miejsce jest jednym z naszych ulubionych. Robiąc zdjęcia w tak niebezpiecznych miejscach, zdaję sobie sprawę, że każda fotografia może być ostatnią dla mojego brata. Wiąże się z tym duża odpowiedzialność; nie chciałbym nigdy dodatkowo komplikować mu życia, mówiąc: »Przegapiłem ten moment — możesz to zrobić jeszcze raz?«.

„TURN ONE”

© Peter Marney, Hoboken, New Jersey, USA. <http://peter-marney.smugmug.com>.

Cyfrowa lustrzanka Canon EOS 20D; obiektyw Canon EF 400 mm f/4 DO IS; czas naświetlania

$\frac{1}{500}$ sekundy, przysłona f/5,6; ISO 400; światło dzienne z filtrem polaryzującym.

To zrobione z tyłu zdjęcie przekazuje samą esencję ekscytacji związanej z wyścigiem konnym tuż po tym, jak konie opuściły bramki startowe. Przy ruchu obiektów oddalających się od fotografa, nie zaś przemierzających kadr, zastosowana tu prędkość migawki $\frac{1}{500}$ idealnie zatrzymała w miejscu dudniące kopyta i wzbijający się w powietrze kurz. Pamiętaj, że dobre zdjęcie akcji wymaga planowania przez fotografa. W miejscach takich jak tor wyścigowy będziesz znał drogę ruchu obiektów, które chcesz sfotografować, dzięki czemu z wyprzedzeniem możesz określić, z którego miejsca chcesz zrobić zdjęcie i ustawić odpowiednio swój aparat. Tutaj fotograf użył filtra polaryzującego, aby dodatkowo nasycić kolory. Filtr ten pogłębia także błękit nieba w słoneczne dni.

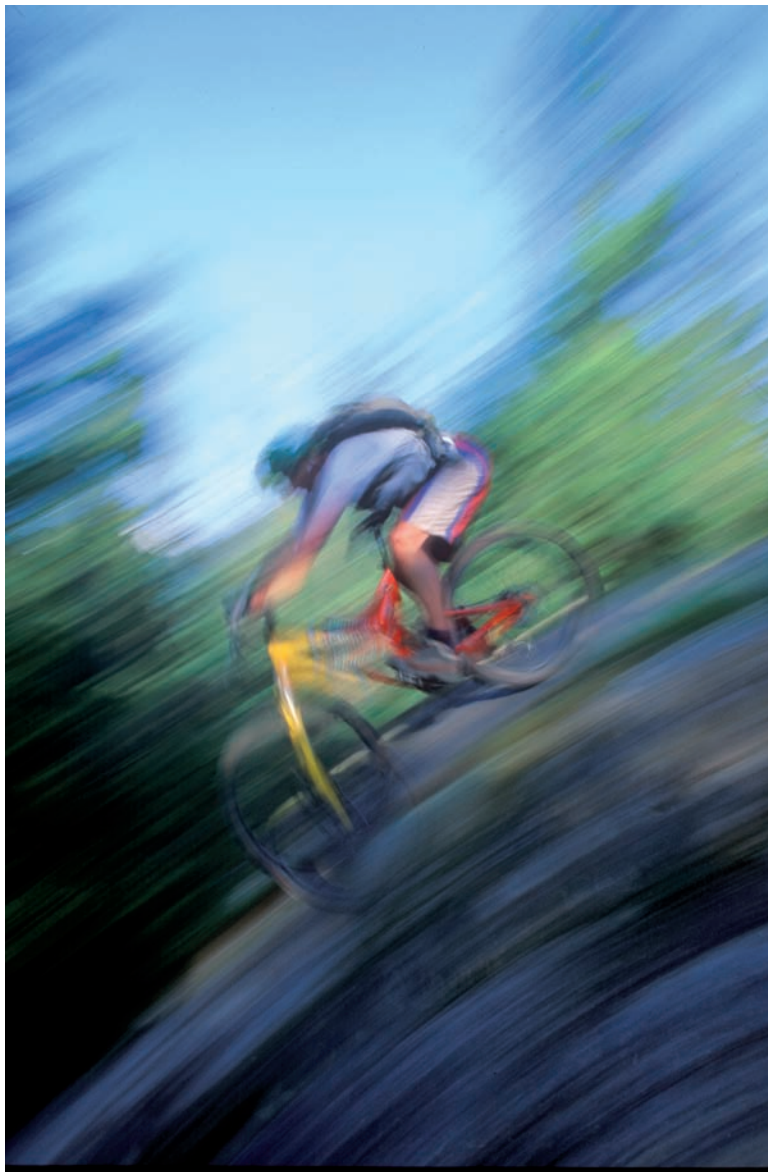
Komentarz fotografa:

„Zdjęcie to zrobione zostało na torze wyścigowym Monmouth Park Racetrack w New Jersey. Bardzo lubię fotografować konie ze względu na ich naturalne piękno — nieważne, czy są to wyścigi, skoki, polo, czy jakiegokolwiek inne wydarzenia sportowe. Szczególnie zaciekle są konie rasowe, więc chciałem pokazać tutaj, jak próbują uzyskać pierwszeństwo w wejściu w pierwszy zakręt. Wpadają one grupowo na siebie, co widać na przykładzie trzech koni z prawej strony. Wylatujące spod kopyt kałki błota i chmura kurzu sugerują ruch przy ogromnej prędkości, kiedy to każdy z dżokejów próbuje wyprowadzić swego konia na pierwszą pozycję”.

Innym efektywnym sposobem przekazania ruchu na fotografii, poza techniką „śledzenia” obiektu, jest rozmycie samego obiektu. Najlepszym sposobem na uzyskanie tego efektu jest ustawienie niskiej prędkości migawki, która zależy jednakże od wielu czynników, takich jak szybkość i kierunek ruchu Twojego obiektu. Obiekt przemierzający przez kadr rozmyje się szybciej aniżeli obiekt zmierzający bezpośrednio w Twoją stronę. Pamiętaj także, że im wolniejszą migawkę ustawisz, tym większy stopień rozmycia otrzymasz. W przypadku tego zdjęcia fotograf ustawił niską prędkość $\frac{1}{15}$, ale dodał do tego flesz z lampy błyskowej, co wyostrzyło kolory rowerzysty i samego roweru (flesz nie był jednakże na tyle silny, aby zatrzymać na zdjęciu obiekt w ruchu).

Komentarz fotografa:

„Jazda górską rowerem to dla mnie czysta adrenalina — zlatywanie w dół, wokół przeszkód i ponad nimi, a jednocześnie utrzymywanie swoistej kontroli nad wszystkim poprzez kontakt z ziemią. Chciałem tak wykorzystać swoje umiejętności fotograficzne, aby odpowiednio przekazać to wrażenie ruchu i emocji oglądającym. Zdjęcie to zrobiłem w Mountain Bike Park podczas letniego zjazdu zwanego »No Joke« na stoku Whistler Mountain. Ustawiłem tu niską prędkość migawki, synchronizując także lampę błyskową, aby uwydatnić nieco kolory mojego rowerzysty. Zdjęcie jest celowo rozmazone, aby oddać wrażenie ruchu”.

„BIKE BLUR”

© Greg Eymundson, Whistler, Kolumbia Brytyjska, Kanada.
www.insight-photography.com.

Lustrzanka Canon EOS 335; obiektyw szerokokątny Canon EF 20 mm f/2,8; czas naświetlania $\frac{1}{15}$ sekundy (przysłona niezanotowana); lampa błyskowa.

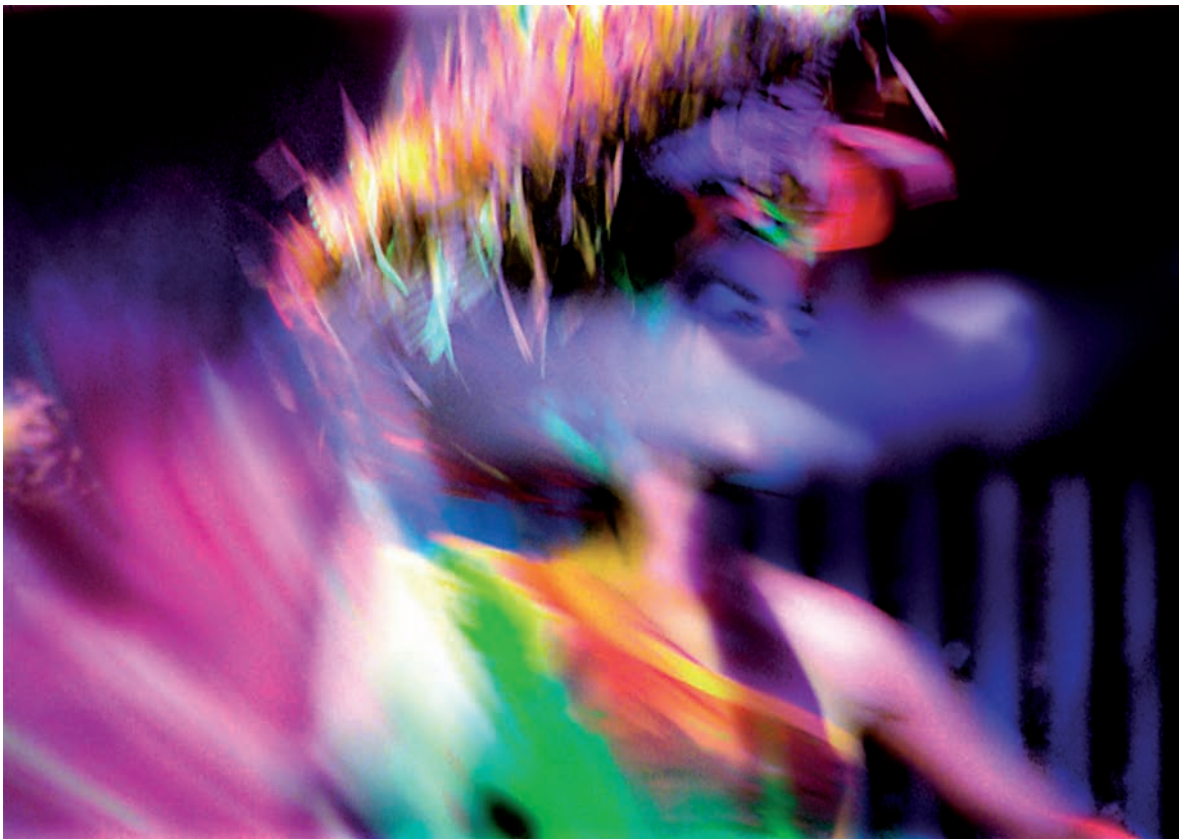
„CORY 4”

© *Bernie Cory*, Chesapeake, Virginia, USA.
Canon EOS Digital Rebel; obiektyw z zoomem
Quantaray AF 70 – 300 mm, ustawiony na 300 mm;
czas naświetlania $\frac{1}{2500}$ sekundy, przysłona $f/7,1$;
ISO 400; światło dzienne.

Wydarzenia sportowe na świeżym powietrzu dają fotografowi — dzięki naturalnemu oświetleniu — większą elastyczność w wyborze wartości przesłony i czasu naświetlania. Elastyczność ta daje dużo możliwości do uchwycenia ulotnych momentów, takich jak ten, kiedy pływaczka na chwilę wynurza się z wody, aby zaczerpnąć oddechu. Obiekt bardzo ładnie wypełnia kadr, a fotografowi udało się nawet uchwycić jego odbicie w wodzie. Znalezienie dobrego miejsca na zrobienie zdjęcia jest niezwykle ważne jeszcze przed samym wydarzeniem; kluczowe jest także naciśnięcie wyzwalacza na ułamek sekundy przed kulminacyjnym momentem danej akcji.

Komentarz fotografa:

„Trójka moich dzieci jest moim ulubionym tematem fotografii i uwielbiam robić zdjęcia na wszystkich wydarzeniach, w których uczestniczą. Tego wspólnego październikowego dnia Maggie miała zawody pływackie. Początkowo zawody miały odbyć się na krytym basenie, ale ze względu na dobrą pogodę przeniesiono je na basen odkryty. Robienie zdjęć podczas takich zawodów jest bardzo trudne, ponieważ przez większość czasu dzieci przebywają pod wodą. Do tego zdjęcia przygotowywałem się, licząc jej oddechy i dostosowując się do jej rytmu. Kiedy tylko wynurzyła się z wody, naciśnąłem wyzwalacz. Słońce świeciło akurat pod idealnym kątem, więc na zdjęciu pojawiło się także odbicie Maggie w wodzie. Także słoneczne światło roziskrzyło wodę, kiedy na jej powierzchni ukazały się ręce Maggie”.

„TROPICANA DREAMS”

© C.J. Groth, Key West, Floryda, USA. www.keywestphotos.com.

Lustrzanka Canon EOS A2e 35 mm; obiektyw z zoomem Canon 28 – 105 mm, nastawiony na 105 mm; negatyw kolorowy Fuji NGH 800; zdjęcie wykonane w jednym z zaprogramowanych trybów.

To impresjonistyczne zdjęcie przedstawia ekscytującą paletę barw scenicznego show. Ruch na fotografii możesz rozmazać celowo, ustawiając niską prędkość migawki — dzięki temu przekażesz widzowi prawdziwe wrażenie ruchu. Im niższa będzie prędkość migawki, tym większy będzie stopień rozmazania, spróbuj więc nastawić prędkość $\frac{1}{30}$ lub niższą. Bardzo prawdopodobne jest, że trzymając aparat w dłoni, sam będziesz powodował nieznaczne jego poruszenia, co także wpłynie dodatnio na stopień rozmycia zdjęcia. Jak widać na tym zdjęciu, wyraźnie oświetlony obiekt wydaje się być nawet bardziej rozmyty, gdyż jasne barwy mają tendencję do rozplływania się. Wyraźne kolory szczególnie atrakcyjnie wyglądają na ciemnym tle.

Komentarz fotografa:

„Zdjęcie »Tropicana Dreams« zostało zrobione podczas show w Hotel Nacional de Cuba w Hawanie. Tancerze byli fantastyczni i chciałam uchwycić ich energię. Siedziałam przy stoliku blisko sceny i ręcznie wybrałam sobie dobrze oświetlony kawałek sceny, przez który przewijali się tancerze (większa część sceny była całkiem ciemna). Oparłam łokcie mocno o stół, formując swoisty statyw i spoglądałam przez ekran podglądu na scenę, wciskając wyzwalacz, kiedy tylko tancerz pojawił się na »moim« fragmencie sceny. Nie zanotowałam prędkości migawki, ale była oczywiście całkiem niska. To zdjęcie było najbardziej abstrakcyjne z całej serii i uważam, że jest najpiękniejsze”.

„TAJ MIHELICH-AUSTIN, TX”

© J. Dennis Thomas, Austin, Teksas, USA.

<http://deadsailorproductions.com>.

Cyfrowa lustrzanka Canon EOS 30D; obiektyw z zoomem Canon EF-S 18 – 55 mm 1:3,5 – 5,6, ustawiony na 18 mm; czas naświetlania $\frac{1}{200}$ sekundy, przysłona f/7,1; ISO 400; lampa błyskowa Canon Speedlite 580EX oraz Canon Speedlite Transmitter ST-E2.

Wykorzystując lampę błyskową, fotograf ten był w stanie rozwiązać problem niskiej prędkości migawki, spowodowany ciemnym oświetleniem w pochmurny dzień i słabym oświetleniem obiektu. Lampa błyskowa, dopóki obiekt znajduje się w jej zasięgu, to świetne narzędzie do wyraźnego odwzorowywania poruszających się obiektów. A w przypadku zdjęcia podobnego do tego, kiedy to fotograf pracował z rowerzystą w pojedynkę, użycie lampy błyskowej okazało się strzałem w dziesiątkę. Nie używaj jej jednak podczas zawodów sportowych — może zdekoncentrować sportowców.

Komentarz fotografa:

„Zdjęcia zawodowego rowerzysty, biorącego udział w zawodach BMX, Taja Mihelicha, robiłem na rampie tuż za jego biurem. Ponieważ dzień był zachmurzony, miałem problem z ustawieniem takiej prędkości migawki, która zatrzymałaby rower w ruchu, utrzymując jednocześnie wystarczająco małą przesłonę, aby go nie rozmyć. Zwiększając ISO, otrzymałem odpowiedni czas naświetlania, ale ciągle nie byłem zadowolony z ciemnego nieba. Aby więc naprawić oświetlenie, umieściłem lampę błyskową Canon 580EX na statywie z prawej strony aparatu i wycelowałem w miejsce, w którym Taj miał wykonać swą kolejną ewolucję. Aby uruchomić lampę, użyłem zdalnego wyzwalacza Canon ST-E2. Lampa błyskowa dała wystarczająco dużo światła, aby odseparować Taja od zachmurzonego nieba”.

Fotograf uchwycił tutaj idealnie moment, w którym kowboj zawieszony jest jeszcze w powietrzu tuż przed upadkiem na ziemię z grzbietu rozjuszonego byka (tytuł zdjęcia jest bardzo adekwatny do sytuacji). Chociaż zdarzenia takie są zbyt szybkie dla ludzkiego oka, możesz uwiecznić je, naciskając w odpowiedniej chwili wyzwalacz. Zdjęcie to przekazuje także pewne informacje o samym wydarzeniu oraz jego klimat. Przydaje się tu możliwość zrobienia wielu zdjęć — jednego po drugim — w krótkim czasie. Możesz także wykorzystać tryb sportowy, jeżeli takim dysponujesz; spełnia on podobną funkcję. Do zatrzymania ruchu zawsze niezbędne jest ustawienie wysokiej prędkości mi-

gawki, a ponieważ oświetlenie było tutaj słabe, fotograf nastawił wysoką czułość ISO — 3200. Chociaż autor zdjęcia wykorzystał teleobiektyw, aby zrobić zbliżenie, zdjęcie to idealnie oddaje charakter amerykańskiego zachodu.

Komentarz fotografa:

„Chociaż miałem możliwość zrobienia zdjęć podczas tego rodeo, nigdy wcześniej nie robiłem niczego podobnego. To zdjęcie zostało zrobione przy *bardzo* słabym oświetleniu, a ponieważ nie miałem dostępu do żadnych świateł, nastawiłem wysokie ISO. Byłem zadziwiony nieujarzmioną mocą byków i bardzo chciałem ją uwiecznić”.

„OUCH”

© Chris Anderson,
Waco, Teksas, USA. www.candcphotography.net.
Cyfrowa lustrzanka Canon
EOS 1D Mark II; teleobiektyw
Canon EF 300 mm f/2,8; czas
naświetlania 1/500 sekundy,
prysłona f/2,8; ISO 3200;
światło wewnętrzne.

„JUMP”

© Sharen Bradford, Dallas, Teksas, USA. www.thedancingimage.com.

Cyfrowa lustrzanka Canon EOS 1D; obiektyw z zoomem Canon EF 70 – 200 mm f/2,8L, ustawiony na 150 mm; tryb preselekcji migawki; czas naświetlania $\frac{1}{125}$ sekundy, przysłona f/2,8; ISO 1600; światło sceniczne.

Oto świetny przykład uchwycenia punktu kulminacyjnego akcji. Ze zrobieniem dobrego ujęcia ruchu wewnątrz pomieszczenia związanych jest wiele trudności. W większości przypadków będziesz musiał zmagać się z oświetleniem scenicznym, które eliminuje możliwość użycia otwartej mocniej przesłony, wysokiego ISO czy szybkiego teleobiektywu. Tutaj kluczowe jest Twoje wyzucie czasu i technika. Większość aparatów dysponuje funkcją stałego ustawiania ostrości, która pozwala swobodnie śledzić bieg wydarzeń. Ponieważ istnieje tu także duży kontrast pomiędzy światłami padającymi na występujący zespół a ciemnym tłem, pamiętaj o nastawieniu światłomierza punktowego na swych obiektach.

Komentarz fotografa:

„Zdjęcie to zrobione zostało podczas przedstawienia »Sextet«, wykonywanego przez grupę Ballet Biarritz. Scena ze swymi balustradami baletowymi przypominała studio taneczne, a zdjęcie wykonałam, używając wyłącznie oświetlenia scenicznego. Niesamowita technika tancerzy, efekt długich godzin ćwiczeń, była czymś, co warto pokazać. Kiedyś ćwiczyłam taniec, więc wiedziałam, na co się szykować. Robiąc zdjęcia obiektów w ruchu, nastawiam także zazwyczaj czas naświetlania $\frac{1}{250}$. Oświetlenie sceniczne podczas spektaklu tanecznego jest najczęściej nie do przewidzenia i często jest raczej słabe. Głębokość pola, nawet przy ISO 1600, waha się zazwyczaj od f/2,8 do f/5,6. Osobiście najbardziej lubię robić wyraźne zdjęcia punktów kulminacyjnych i głębokość pola jest dla mnie drugorzędną sprawą. Fotografowanie tancerzy podczas przedstawienia jest moją pasją”.

„PRO RIDER”

© Kurt Harvey, Sunnyvale, Kalifornia, USA.

Cyfrowa lustrzanka Canon EOS 20D; obiektyw z zoomem Canon EF 70 – 200 mm f/2,0 L IS, ustawiony na 70 mm; czas naświetlania $\frac{1}{500}$ sekundy, przysłona f/14; ISO 100; światło dzienne.

Wyraźny obiekt na rozmazanym tle także przekazuje wrażenie szybkości. Aby uzyskać ten efekt, musisz śledzić jednym łagodnym ruchem aparatu swój obiekt w czasie naświetlania.

Technika ta nazywana jest właśnie techniką śledzenia obiektu. Na przykładzie zdjęcia rowe-rzysty widać wyraźnie, jak technika śledzenia skupia uwagę oglądającego na obiekcie, oddając tło jako łagodne, kolorowe rozmycie. Wykonanie udanego zdjęcia przy wykorzystaniu tej techniki wymaga wielu ćwiczeń, a i tak nie zawsze można przewidzieć, jakie będą rezultaty. Musisz stać nieruchomo, spoglądając na ekran podglądu, przekręcając górną część ciała zgod-

nie z kierunkiem poruszającego się obiektu. Wymaga to wielu ćwiczeń, ale z czasem będziesz w stanie łagodnie nacisnąć przycisk wy-zwalacza, nie trzęsąc aparatem.

Komentarz fotografa:

„Były to pierwsze profesjonalne zawody rowero-we, w jakich uczestczyłem. Byłem zdumiony umiejętnościami i determinacją zawodników, jeżdżących po pagórkowatym terenie przez po-nad godzinę przy maksymalnej prędkości, któ-rzy nacierali w moim kierunku, po czym mijali mnie ze świstem wiatru — i znikali jak cienie”.

„SURFER SILHOUETTE”

© Jerome Judge, Jupiter, Floryda, USA.
Cyfrowa lustrzanka Nikon D2X; teleobiektyw Nikkor 400 mm f/2,8 ED-IF AF-S II; 2 telekonwertery Nikon AF-S (dla efektywnej ogniskowej 1200 mm); czas naświetlania $\frac{1}{500}$ sekundy, przysłona f/5,6; ISO 100; światło wczesnego poranka.

W przypadku zdjęć surferów najważniejsze jest wycucie czasu i dobre umieszczenie obiektu w kadrze. Podświetlenie podkreśliło tutaj sylwetkę — jest to fantastyczna technika, jeśli chcesz podkreślić kształt i niewyraźne szczegóły. Aby to uczynić, możesz ustawić się w stronę jasnego tła i w ten sposób przyciemnić obiekt. Fotografując jego sylwetkę, fotograf uzyskuje nową głębię swego tematu. Wybierając obiekt do zdjęcia sylwetki, zdecyduj się na prosty, łatwo rozpoznawalny kształt. Za każdym razem, kiedy robisz zdjęcie pod światło, staraj się nie obejmować w kadrze jego źródła, otrzymasz bowiem wówczas efekt flary — kwadraciki światła powstałe na skutek odbicia od elementów optycznych obiektywu. Pozostaw źródło światła poza kadrem lub wykorzystaj osłonę obiektywu, która uchroni przed flarą oraz zabezpieczy w pewien sposób obiektyw. Fotograf zrobił

tutaj także zbliżenie, używając teleobiektywu z telekonwerterem.

Komentarz fotografa:

„Pojechałem zobaczyć coroczny konkurs surfingowy Jupiter International Surfing Contest w Jupiter na Florydzie. Było wcześniej rano i słońce świeciło zza pleców surferów, więc miałem idealne warunki, aby zrobić sylwetkę. Ustawiłem światłomierz na wodę za surferem i kliknąłem. Zdjęcie okazało się znakomite; jedno z tych, które swą energią niemalże wyskakują ze strony”.